

גיוון מרנה, מברגמן, מכניאל ומפליני. אבל בשום פנים ואופן אי אפשר לומר שהתיקוי המסויים של סאבו דומה לפלא-גיט. הוא קרוב יותר לגיבורי מרנה. רגשני יותר וגיטו אינטלקטואלית פחות. ומעל לכל יש בסרטיו סממנים אוטוביוגרפיים חזקים מאד וצבעים "מקומיים" מקוריים שלו.

סרטיו עוקבים אחרי צמיחתו האישית: ילדות במילחמת העולם השנייה, התבגרות בשנות החמישים, בגרות בסוף שנות השישים.

סאבו מכחיש שאלה סרטים אוטוביוגרפיים, אך מודה שיש בהם אוטוביוגרפיה של הדור. אולי משום כך כל אחד גשם נגמר במעמד שהדמות המרכזית מבודדת אמנם, אבל יש לך הרגשה ברורה ש"אנחנו לא לבד". לדוגמא, בהתוודעות, כשהמילחמה מסתיימת לפתע וקאטה נפגשת עם בעלה, כשפניה אל המצלמה, עיניה קרועות לרוחה ודמעה נושרת מהן. כמוה גם תור ארוך של אנשים, משתרך ליד מישרדהפנים וממתין לתעודות-זהות חדר גשם (תמונה מדהימה ביופיה), כשבמקביל גם יאנוש, מאהבה מן המיסתור, מחפש אחריה. שניים אלה, שהמילחמה שינתה אותם מן הקצה אל הקצה, הופכים ברע זה לנציגיו של דור שלם הנכון להתמודד עם העתיד במודעות עצמית חדשה.

כוכבים

הכוכב שהחבר

שש עשרה שנים חלפו מאז שהופיע אליל הרוק, רוג'ר דולטריי, באופרת הרוק המטרופט טומי של הבמאי קן ראסל. היו שחשבו כי הופעתו הצילה את קן ראסל מאחת הקאטאסטרופות הקולנועיות היסטוריות שלו, אף שהמוסיקה של פיטר טאושנד לא היתה גורם פחות חשוב להצלחה.

אחר כך ניצל ראסל שוב את דולטריי לליסטומאניה, אך הפעם הקאטאסטרופה לא נמנעה. ומאז חשבו שנגמרה הקאריירה הדראמטית של סולן להקת המי.

אבל הומן עשה את שלו. ועזועים קשים פקדו את דולטריי, והתאוה לסיורים סוערים של הופעות רוק הלכה ודעכה. מותו של סמים השפיעה על רוג'ר קשות. אחר כך בא הקונצרט הטראגי בסינסנאטי, שבו נחצו למוות אחד עשר צעירים היסטריים. גם העובדה ששמיעתו של פטר טאושנד הולכת ונחלשת, ודולטריי בעצמו התחיל להרגיש כיצד אוזניו שלו נפגעות, החלה נותנת אור אזהרה אדום. "האדם אינו נעשה צעיר יותר", חשב הזמר, השתדל

קלפטונאניה

חיננית

יהלומים עם כל דבר (גת, תל-אביב, אנגליה) — נראה, שדון סיגל, אחד המיקצוענים המזהירים של הוליווד (הארי המזוהם, צ'ארלי ואריק), עשה את הסרט הזה כלאחר יד, בשעת פנאי. הבעיות שהיו בעשיית הסרט עם פיטורי הבמאי והחזרתו לתפקיד, מש תקפים גם הם לא מעט בתוצאה הסופית, שבה יש רושם כי עד הסוף אין החלטה ברורה איזה סוג של סרט זה צריך להיות.

הגימה הכללית היא של קומדיית מתח רומנטית: בת אצילים קלפטומאנית נאלצת לטמון פח לשודד יהלומים מושלם, כדי לעשות שירות למפקח מיסטר העומד לצאת לגימלאות. כמה סצינות בהתחלה רומזות אפילו שהגיבור, ברט ריינולדס, ינסה אפילו לחקות את תעלוליו האקרובטיים של דאגלס פיירבנקס, אלא שזה נשכח עד מהרה. יש גם רמזים לאיזושהי סאטירה חברתית, שגם היא אינה יותר מ"דג מלוח אדום", כפי שנוהגים לכוון את תרגילי ההסחה בסיפור המתח האמריקאית.

בסופו של דבר זה בעיקר סיפור רומנטי, ומשום שלצד ריינולדס מופיעה לסלי-אן דאון (ג'ורג'ינה מאדונים ומשר-תיס) ושניהם נעימים למראה וחביבים במיוחד, אין לצופה שום סיבה שלא להנות מתהליך ההתקרבות בין השניים, מה עוד שהרקע לתהליך זה; דירות פאר, מכוניות רולס-רויס ומרצדס ספורט וטירות אנגליות מפוארות, המצולמות בסינון מרהיב עליידי פרדי יאנג. מראות שנועים לשטוף בהם את העיניים.

תימצות העריכה, שמונעת התארכות מיותרת של סצני-נות, הדינמיות בגרעי הפעולה הלא-רבים בסרט, כל אלה

ריינולדס ולסלי אן דאון: דגי מלוח אדומים

הם כמובן סימני היכר של סיגל, ומוסיפים לחן הכללי של הסיפור. עם זאת, כל מי שינסה ברצינות לפענח את התעלומה, כפי שהיא מוצגת בתסריט, ולהבין בדיוק מה קרה, יצטרך להודות שסיגל בחר בכל המקרים בדרך הקלה. הוא מספר לצופה את הפיתרון בסוף הסרט, אבל משתמט בן המלאכה הקשה יותר; תיאור המעשה עצמו, ושילוב תיאור זה בתוך המיסגרת העלילתית. זאת הסיבה, שעיקר ההנאה מן הסרט הזה היא בנוכחותם של לסלי אן דאון וריינולדס ודיוויד ניבן על המסך. ואולי גם הם אינם אלא "דגי מלוח אדומים", שמטרתם להסתיר את החורים שבסיפור.

חיפה: פסיכו, שחק אותה סט, נורמה ריי, להיות שם, סט

תל-אביב

*** מנהטן (שחק, ארצות-הברית) — וודי אלן חושף את עצמו דרך לבטיו של משכיל יהודי בניו-יורק. הוא מנתח בשנינות ובהברקה את חיי הרוח ואת חיי האהבה שלו בצורה נעימה לעין ומבדרת לאוזן. תגלית הסרט היא אחותה הצעירה של מארגו המינגווי, מריאל.

*** מזימות בינלאומיות (חן, ארצות-הברית) — אסור להחמיץ הצגה חזרת של אחת מן הפנינות המזהירות ביותר של האשף, אלפרד היצ'קוק. אדם חף מפשע (קרי גראנט) נקלע לקלחת של ריגול המאלצת אותו לנהוג כפושע מדופלם. אפשרויות אינסופיות לפרשנות והנאה מקולנוע בשיאו, כשכל תמונה משמשת מניע נוסף להפעלת דימוינו של הצופה.

*** להיות שם (סטודיו, ארצות-הברית) — סיפורו השגון של יוז' קושינסקי הפך לסרט המשמש ככלי ביטוי למישחקו המזהיר של פיטר סלרס המנות. הנושא מקבל משמעות כפולה בעיקבות הקופת הבחירות בארצות-הברית. מי יהיה הגנן האידיאלי שישתלט על העולם?

*** קרמר נגד קרמר (דקל, ארצות-הברית) — השלישיה ששברה את לב הקהל, דאסטין הופמן, ג'סטין הנרי ומריל סטריפ בספור פשוט על גירושין המוגש בכישרון רב.

ירושלים

*** יודי אמריקאי (בנייני האומה, גרמניה) — ממסגר תמונות אירופי מסתבך עם סוחר בתמונות מזויפות מאמי ריקה, והשניים, שהם ניגודים מוחלטים זה לזה, מתקרבים בהדרגה עד שהם נעשים דומים האחד לשני. המסע של השניים מרתק גם בזכות הבימוי הדינאמי והמפתיע של וים נדרס וגם עקב המישחק המצויין של בריוו גאנץ (שחקן השנה) ודניס הופר (שחקן העושה דרך מקבילה ומעניינת כבמאי קולנוע, בעת האחרונה).

חיפה

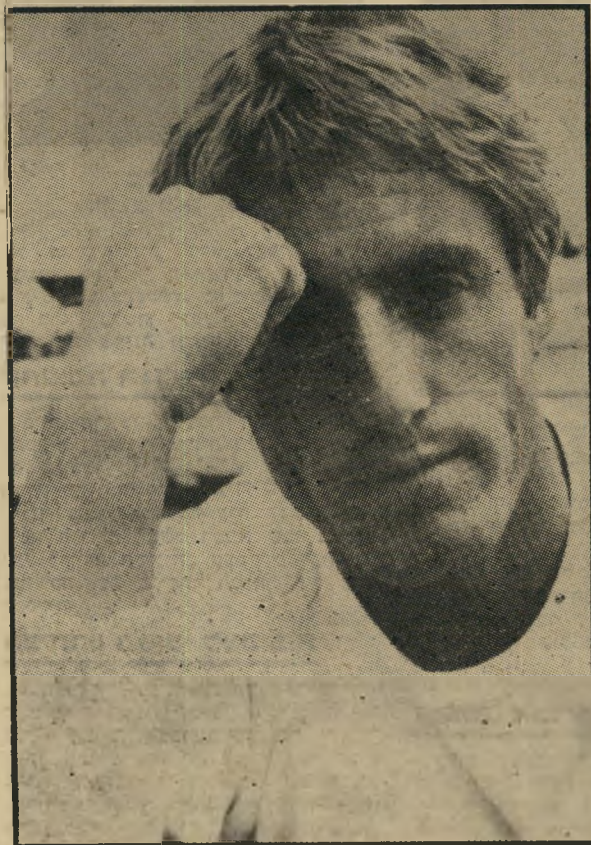
*** פסיכו (עדן, ארצות-הברית) — פנינה נוספת של אלפרד היצ'קוק הראוייה לצפייה חוזרת. תרגיל מזהיר בקולנוע עם קטעים שנרשמו בתולדות האמנות השביעית: הרצה במיקלחת, התי נפלות על אדם העולה במדרגות בבית שומם וכו'.

הרגשת הקירבה שלו לפושע, "אלא שאני יכולתי להעביר את הזעם שלי לתוך המוסיקה ואילו הוא נאלץ להחניק אותו פנימה עד שפרץ בצורת אנרגיה הרסנית, בעוד שאני עיבדתי אותו לכיוון יוצר". בין כה וכה מתכוון דולטריי לחסוך מילדיו את הדרך הארוכה שהוא בעצמו עבר, ואם לשפוט לפי עברו עם להקת המי הוא כבר מיליונר, ואשר להופעתו בסרט, כנראה שהכבוד יבוא גם כן.

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: מזימות בינלאומיות, מנ' הטן, להיות שם, קרמר נגד קרמר, סט ירושלים: יודי אמריקאי, פסיכו, שיער

רוג'ר דולטריי ב"טומי"

פטר טאושנד ב"טאושנד"